

HOLD NORGE RENT

På rett vei

Resultater fra kartlegging
av forsøpling langs vei

Rapporttittel

På rett vei
Resultater fra kartlegging av forsøpling langs vei

Rapportnummer

HNR-2304

Dato

14.03.2023

Antall sider

9

Prosjektleder

John Harald Sand

Forfatter

John Harald Sand

Fotograf omslagsbilde

Hold Norge Rent

Sammendrag

I 2022 gjennomførte Hold Norge Rent kartleggingsprosjektet «På rett vei» i samarbeid med Norwaste, Mesta og Innlandet fylkeskommune. Prosjektet hadde som mål å samle kunnskap om forsøpling langs vei: Hva består denne forsøplingen av, hva er kildene, og hvilke tiltak kan iverksettes for å forebygge den? Denne rapporten er en oppsummering av resultatene fra kartleggingene som ble gjennomført i prosjektet.

Denne rapporten er produsert med tilskudd fra
Handelens Miljøfond.

Handelens
Miljøfond

**HOLD
NORGE
RENT**

NORWASTE
SENIOR CONSULTING

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	4
Metode.....	4
Vanligste funn.....	5
Kilder	7
Materialfordeling	8
Trafikkbelastning og lokale kilder.....	9

Innledning

I 2022 gjennomførte Hold Norge Rent kartleggingsprosjektet «På rett vei» i samarbeid med Norwaste, Mesta og Innlandet fylkeskommune. Prosjektet hadde som mål å samle kunnskap om forsøpling langs vei: hva består denne forsøplingen av, hva er kildene, og hvilke tiltak kan iverksettes for å forebygge den? Prosjektet er gjennomført med midler fra Handelens Miljøfond.

Denne rapporten er en oppsummering av resultatene fra kartleggingene som ble gjennomført i prosjektet. Norwaste hadde hovedansvaret for kartleggingene og analysen som ble gjennomført, med innspill fra Hold Norge Rent. I tillegg til rapporten har Hold Norge Rent også produsert en veileder med innsikt i tematikken, samt tips til å jobbe med forebygging av forsøpling langs vei.¹

Mesta har bistått med innsikt i problematikken med forsøpling langs vei fra deres bakgrunn med å rydde langs vei, i tillegg til å bistå med kunnskap om veiene som skulle velges til prosjektet. Innlandet fylkeskommune har bistått med lokal kjennskap til områdene som skulle kartlegges, og med deres perspektiv som fylkeskommune med ansvar for fylkesveier.

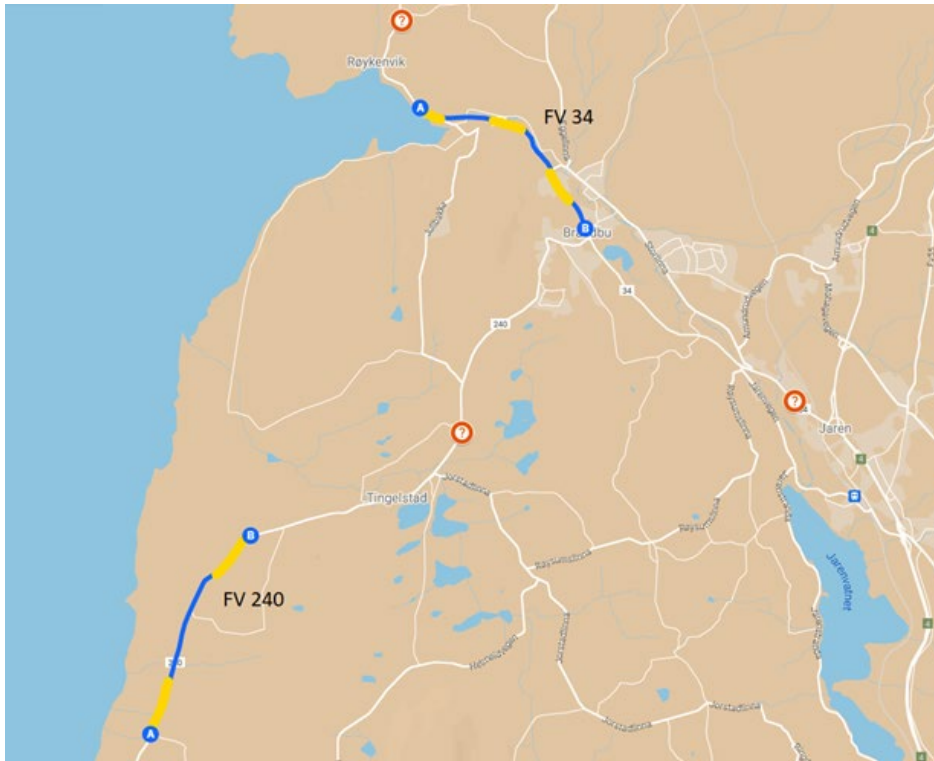
Metode

Grunnlaget for dette prosjektet er data samlet inn gjennom kartlegginger av tre veistrekninger i Innlandet fylkeskommune som har blitt kartlagt tre ganger hver med ca. 30 dager mellomrom.

Det var flere faktorer som var viktige ved utvelgelse av vei. For det første ønsket man å fokusere på forsøpling som stammet fra biler og annen motorisert ferdsel. Derfor ble det valgt strekninger uten gang- og sykkelvei. Videre ønsket ikke prosjektet å se på forsøpling ved rasteplasser, da dette ble ansett å være en egen problematikk, så strekninger uten rasteplasser ble valgt. Til sist ønsket man å teste hvorvidt trafikkbelastning og nærhet til lokale kilder, som for eksempel gatekjøkken, har en påvirkning på forsøplingen langs vei, så to av veiene som ble valgt hadde høy belastning og nærhet til lokale kilder, mens den siste veien hadde lavere trafikkbelastning, og få lokale kilder.

Under kommer et kartutsnitt fra Innlandet som viser hvilke veier som ble valgt, og hvilke strekninger av veien som ble kartlagt. Hver strekning var 2,3 km lang. Småsøppel, det vil si søppel som er mindre enn en bruskkork, ble ryddet langs deler av strekningene. Denne typen søppel er tidkrevende å rydde, og ble derfor ikke ryddet langs hele strekningen. Delene av strekningen som ble ryddet for småsøppel er markert i gult. FV34 og FV33 er veier med høyere trafikkbelastning og nærhet til lokale kilder, mens FV240 har lavere belastning.

¹ [Hold Norge Rents veileder for arbeid mot forsøpling langs vei](#)

Veistrekninger i Hadeland: FV34 og FV240

Veistrekning i Gjøvik: FV33

Vanligste funn

Tabell 1 viser de 10 funnene som det ble funnet mest av i kartleggingene. Det vanligste funnet er en samlet kategori av tobakksrelaterte produkter, hvorav mesteparten av dette, snus og sneip, ble ryddet som småsøppel på deler av strekningene. I tabell 2 ser vi fordelingen av topp 10 per vei. I denne tabellen er småsøppel ikke medregnet.

	Funn	Totalt antall	% av alle funn
1	Tobaksrelatert produkt (snus, sneip, emballasje osv)	645	18 %
2	Annen plast	472	14 %
3	Annet papp/papir	375	11 %
4	Snacksemballasje (plast)	341	10 %
5	Takeaway-emballasje av papp/papir	209	6 %
6	Annen forsøpling	174	5 %
7	Hard plastemballasje	124	4 %
8	Bygg- og anleggsavfall	104	3 %
9	Veidrift (brøytetikker, veimaling, skilt)	103	3 %
10	Trevirke	100	3 %

Tabell 1: Topp 10 antall – med småsøppel

Total 10 funn FV34	Sum antall	Topp 10 funn FV33	Sum antall	Topp 10 funn FV240	Sum antall
Ikke identifiserbar plast	187	Ikke identifiserbar plast	208	Annet papp/papir	96
Snackspapir i plast	169	Annet papp/papir	163	Ikke identifiserbar plast	77
Annet papp/papir	116	Take-away emballasje av	147	Snackspapir i plast	45
Røykpakker	59	Snackspapir i plast	127	Annen forsøpling	33
EPS/Isopor (større enn 5 cm)	49	Annen forsøpling	115	Røykpakker	29
Trevirke	48	Hard plastemballasje	73	Bygg og anleggsavfall	25
Bygg og anleggsavfall	48	Drikkebeholder inkl. lokk	64	Take-away emballasje av	21
Take-away emballasje av papp/papir	41	Snusbokser	46	Hard plastemballasje	18
Våtservietter	35	Røykpakker	45	Snusboks	15
Hard plastemballasje	33	Trevirke	42	Metallboks med pant	11

Tabell 2: Topp 10 per vei

Tabell 3 viser mengden forsøpling som ble plukket på hver kartlegging av hver vei.

Vei og måling	FV 34			FV 33			FV 240		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3
Kilo plukket	20,07	3,79	5,71	13,82	8,92	3,99	13,45	15,46	0,74
Antall gjenstander funnet	594	230	239	641	426	369	250	177	60
Dager mellom måling	29	27	34	29*	27	34	29	27	34

Tabell 3: Mengde forsøpling per vei per måling

Kilder

Det finnes ulike måter å fordele kilder på. I dette prosjektet viser vi to fordelinger. Tabell 4 viser en detaljert kildefordeling fra funnprotokollen i prosjektet, både per vei og totalt. Blant de identifiserbare kildene var det take away-produkter og emballasje man fant mest av.

Tabell 5 viser samme kildefordeling som folkeforskningen som samles inn på ryddenorge.no. Det gjør det mulig å sammenligne kildefordeling i prosjektet med folkeforskningen som presenterer i Hold Norge Rents rydderapport. Her er det kategorien «forbruksartikler» man fant mest av. Dette er en samlet kategori med fokus på produkter som konsumeres eller brukes av enkeltpersoner i bil langs veien. Dette kan stamme fra både privatbiler, tungtrafikk og andre kjøretøyer, men det setter et søkelys på hva slags type produkter man finner mest av. Tabell 6 viser eksempler fra denne kategorien med 5 produkter som utgjør mesteparten av denne kategorien.

	FV34	FV33	FV240	Totalt
Take-away	30	37	26	35
Bilrelatert	2	3	2	8
Veidrift	1	0	2	1
Tobakksemballasje	7	6	9	7
Bygg og anleggsavfall	5	2	5	3
Annet	45	51	56	46

Tabell 4: Kildefordeling etter På rett veis egen protokoll, målt i prosent

Kategori	Antall	Andel av total
Forbruksartikler	1767	50,6 %
Annet	1506	43,1 %
Industri og næring	207	5,9 %
Hygiene og sanitær	12	0,3 %

Tabell 5: Kildefordeling i tråd med folkeforskingen på ryddenorge.no

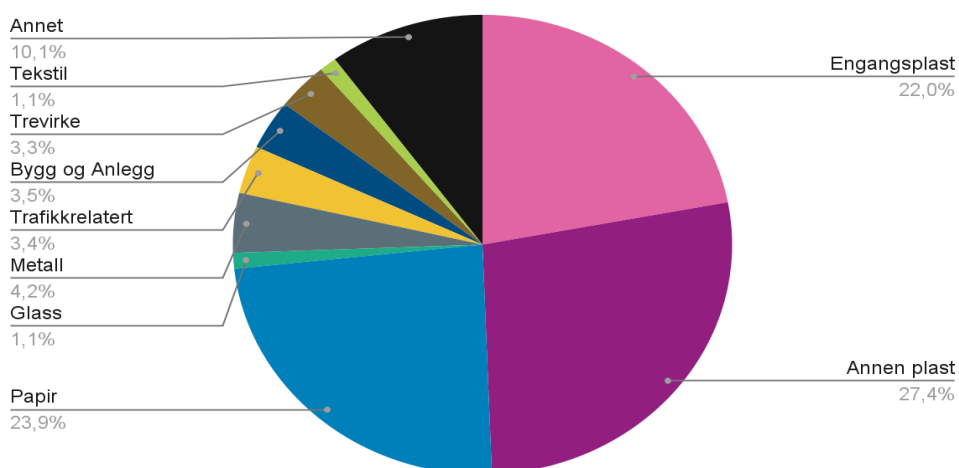
	Funn	Antall	Andel av kategorien forbruksartikler
1	Tobakksrelatert (snus, sneip, emballasje m.m.)	645	37 %
2	Snacksemballasje av plast	341	19 %
3	Take away-emballasje av papp/papir	209	12 %
4	Drikkebeget inkl. lokk	86	5 %
5	Drikkevareemballasje inkl. korker	68	4 %

Tabell 6: Topp 5 produkter i kategorien «forbruksartikler» i tabell 5

Materialfordeling

Figur 1 og 2 viser materialfordeling av funnene i prosjektet. I antall utgjør plast halvparten av funnene, og papir nesten en fjerdedel. I vekt er det bygg- og anleggsavfall som er den største kategorien, mens de andre kategoriene fordeles mer jevnt².

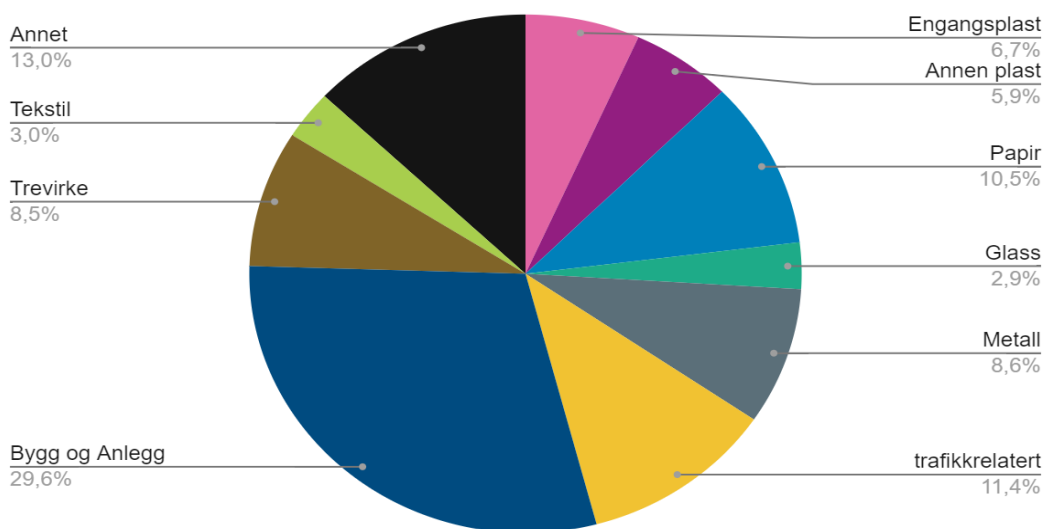
Totalt antall

Figur 1: Materialfordeling av funnene i antall

²«Bygg og anlegg» og «trafikkrelatert» er inkludert som egne fraksjoner fordi dette er kategorier som er vanskelige å fordele på de andre materialkategoriene.

Totalt gram

Figur 2: Materialfordeling av funnene i vekt

Trafikkbelastning og lokale kilder

Prosjektet På rett vei hadde som hypotese at trafikkbelastning og lokale kilder påvirker mengden forsøpling langs vei. Det har funnene fra kartleggingene bekreftet. Tabell 7 viser en sammenligning mellom antall kilo ryddet per kilometer langs FV33 og FV240, de to veiene i prosjektet med respektivt mest og minst trafikkbelastning og nærhet til lokale kilder. Vekten til FV240 er korrigert etter at et par funn av noen tunge byggeplater ble tatt ut av beregningen, da dette ble vurdert som en statistisk utligger. Etter dette viser sammenligningen at veien med mest trafikkbelastning og nærhet til lokale kilder, FV33, er veien med høyest antall kilo ryddet per kilometer.

Resultatene fra prosjektet kan dessverre ikke si noe om hva som påvirker mest: trafikkbelastning eller lokale kilder.

	FV33	FV240	*FV240 Korrigert for utligger
Antall kilo samlet inn per kilometer	11,73 kg/km	12,89 kg/km*	3,4 kg/km
Antall funn samlet inn per kilometer	714	269	

Tabell 7: Kilo samlet inn per kilometer ryddet.

The image features a minimalist design with two overlapping circles. The larger circle is white and positioned on the right side, while the smaller circle is orange and positioned on the left side. The background is a solid orange color. In the bottom right corner, the text 'HOLD NORGE RENT' is displayed in a bold, white, sans-serif font, stacked in three lines.

**HOLD
NORGE
RENT**